Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum maleficium posit impedire matrimonium? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

Visual Library

nium, quando alter coniugum ignorat hoc, quòd alius non poteſt reddere debitum. Impedimentum autem per quod aliquis non poteſt de iure reddere debitum, vt conſanguinitas, annullat contractum matrimonium, ſiue ſciat alter coniugum, ſiue non.
li. 4 ſent. d 34. §. A Et propter hoc Magiſter * ponit, quòd hæc duo faciunt perſonas non omnino illegitimas.

Ad quintum dicendum, quòd non poteſt eſſe perpetuum impedimentum naturale viro, reſpectu vnius perſonæ, & non reſpectu alterius: ſed ſi non poſsit implere carnalem actum cum virgine, & tamen poſſit cum corrupta, tunc medicinaliter aliquo inſtrumento poſſunt clauſtra pudoris frangi, & ei coniungi. Nec eſſet hoc contra naturam: quia non fieret ad delectationem, ſed ad medicamentum. Ab-
Al. mulieris. ominatio autem * mulieri non eſt cauſa naturalis, ſed cauſa accidentalis extrinſeca: & ideò de ea eſt iudi-
art. ſeq. cium idem quod de maleficio, de quo poſt dicetur *.

Ad ſextum dicendum, quòd mas eſt agens in generatione, ſed fœmina eſt patiens: & ideò maior calidit as requiritur in mare, quam in fœmina, ad opus generationis; vnde frigiditas quæ facit virum impotentem, non faceret mulierem impotentem. Sed in muliere poteſt eſſe impedimentum naturale ex alia cauſa, ſcilicet arctatione: & tunc idem eſt iudicium de arctatione mulieris, & de frigiditate viri.

ARTIC. II.

240 *Vtrum maleficium poſsit matrimonium impedire.*

c. litteræ veſtræ, extra de frigid. & maleſ. AD ſecundum ſic proceditur. Videtur, quòd maleficium non poſſit matrimonium impedire. Huiuſmodi enim maleficia fiunt operatione dæmonum. Sed dæmones non habent poteſtatem impediendi matrimonij actû, magis quàm corporales alios actus,
Al. peruerterent quos impedire non poſſunt: quia ſic totum mundum * perimerent, ſi comeſtionem, & greſſum, & alia huiuſmodi impedirent. Ergo per maleficia non poteſt impediri matrimonium.

¶ 2 Præterea, Opus Dei eſt fortius, quàm opus

diabo-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

diaboli. Sed maleficium eſt opus diaboli. Ergo non poteſt impedire matrimonium, quod eſt opus Dei.

¶ 3 Præterea, Nullum impedimentum dirimit cõtractum matrimonium, niſi ſit perpetuum. Sed maleficium non poteſt eſſe impedimentum perpetuum: quia cum diabolus non habeat poteſtatem niſi ſuper peccatores, expulſo peccato tolletur maleficium, vel etiam per aliud maleficium, vel per exorciſmos Eccleſiæ, qui ſunt ordinati ad reprimendam vim dæmonum. Ergo maleficium non poteſt impedire matrimonium.

¶ 4 Præterea, Carnalis copula non poteſt impediri, niſi impediatur potentia generandi, quę eſt principium eius. Sed vnius viri generatiua potentia ſe habet ad omnes mulieres æqualiter. Ergo per maleficium non poteſt eſſe impedimentum reſpectu vnius mulieris, niſi ſit reſpectu omnium.

SED contra eſt, quod dicitur in Decret.* 33. q. 1. Si per ſortiarias atque maleficas, & infra*, Si ſanati non potuerint, ſeparari valebunt. *dec. cauſ. 33. q. 1. c. Si per ſortiarias.*

¶ Præterea, Poteſtas dæmonum eſt maior quàm poteſtas hominis, Iob. 41. Non eſt poteſtas ſuper terram, &c. Sed opere humano poteſt aliquis fieri impotens ad carnalem copulam, per aliquam poteſtatem vel caſtraturam; & ex hoc matrimonium impeditur. Ergo multo fortius virtute dæmonis hoc poteſt fieri.

RESPONDEO dicendum, quòd quidam dixerunt, quòd maleficium nihil erat in mundo, niſi in æſtimatione hominum, qui effectus naturales, quorum cauſæ ſunt occultæ, maleficijs imputabant. Sed hoc eſt contra auctoritates ſanctorum: qui dicunt quòd dæmones habent poteſtatem ſupra corpora, & ſupra imaginationem hominum, quando à Deo permittuntur. Vnde per eos malefici aliqua ſigna facere poſſunt. Procedit autem hæc opinio ex radice infidelitatis ſiue incredulitatis: quia non credunt eſſe dæmones niſi in æſtimatione vulgi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tantum, vt terrores quos homo ſibi ipſe facit, ex ſua æſtimatione imputet dæmoni: & quia etiam ex imaginatione vehementi aliquæ figuræ apparent in ſenſu tales, quales homo cogitat, & tunc creduntur dæmones videri. Sed hæc vera fides repudiat, per quam Angelos de cœlo cecidiſſe, & dæmones eſſe credimus, & ex ſubtilitate ſuæ naturæ multa poſſe quæ nos non poſſumus: & ideo illi qui eos ad talia facienda inducunt, malefici vocantur. Et ideò alij dixerunt, quòd per maleficia præſtari poteſt impedimentum carnali copulæ, ſed nullum tale eſt perpetuum; vnde non dirimit matrimonium contractum: & dicunt, iura quæ hoc dicebant, eſſe reuocata. Sed hoc eſt contra experimentum, & contra noua iura, quæ cum antiquis concordant. Et ideò diſtinguendum eſt; quia impotentia coeundi ex maleficio, aut eſt perpetua, & tunc matrimonium dirimit: aut non eſt perpetua, & tunc non dirimit: & ad hoc experiendum eodem modo Eccleſia tempus triennij præfixit, ſicut & de frigiditate dictum eſt *. Tamen hæc differentia eſt inter maleficium & frigiditatem: quia qui ex frigiditate eſt impotens, ſicut eſt impotens ad vnam, ita ad aliam; & ideò quando matrimonium dirimitur, non datur licentia ei, vt coniungatur alteri. Sed ex maleficio homo poteſt eſſe impotens ad vnam, & non ad aliam; & ideò quando iudicio Eccleſiæ matrimonium dirimitur, vtrique datur licentia, vt alteram copulam quærat.

art. præc. corp. ſub fin. & ad 2.

Ad primum ergo dicendum, quòd quia corruptio peccati prima, per quam homo factus eſt ſeruus diaboli, in nos per actum generatiuæ potentiæ deuenit, ideò maleficij poteſtas permittitur diabolo à Deo in hoc actu magis quam in alijs: ſicut in ſerpentibus magis oſtenditur virtus maleficiorum, quam in alijs animalibus, vt dicitur in Geneſi: quia per ſerpentem diabolus mulierem tentauit.

Ad ſecundum dicendum, quòd opus Dei poteſt opere diaboli impediri diuina permiſſione, non quòd dia-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

iabolus ſit Deo fortior, vt per violentiam opera ius deſtruat.

Ad tertium dicendum, quòd maleficium eſt ita erpetuum, quòd non poteſt homo habere remediũ umanum, quamuis Deus poſſet remedium præſta, dæmonem cogendo: vel etiam dæmon, deſiſtendo: on enim ſemper oportet, vt id quod per maleficium ctum eſt, poſſit per aliud maleficium deſtrui, vt ipſi malefici confitentur. Et tamen ſi poſſet per maleficium remedium adhiberi, nihilominus perpetuum putaretur: quia nullo modo debet aliquis dæmonis xilium per maleficium inuocare. Similiter non portet, quòd ſi per peccatum aliquod diabolo data poteſtas in aliquem, quòd ceſſante peccato ceſſet eſtas: quia pœna interdum remanet, culpa tranne. Similiter etiam exorciſmi Eccleſiæ non va ad reprimendum dæmones ſemper, quantum omnes moleſtias corporales, iudicio diuino hoc gente: ſemper tamen valent contra illas infeiones dæmonum, contra quas principaliter inſti i ſunt.

Ad quartum dicendum, quòd maleficium quando poteſt præſtare impedimentum ad omnes, quanque ad vnam tantum: quia diabolus voluntaria la eſt, non ex neceſſitate naturæ agens. Et prætaimpedimentum malefici; poteſt eſſe ex impreſe dæmonis in imaginatione hominis, ex qua tol viro concupiſcentia mouens ad talem mulie & non ad aliam.

ARTIC. III.

Vtrum furia impediat matrimonium?

AD tertium ſic proceditur. Videtur, quòd furia non impediat matrimonium. Matrimonium ſpirituale quod in baptiſmo contrahitur, di eſt quàm carnale. Sed † furioſi poſſunt bapti. Ergo & matrimonium contrahere.

2 Præterea, Frigiditas impedit matrimonium, uantum impedit carnalem copulam: quæ non

 impe-

241 c Hi qui. & c Neque. 32. q. 7. & c. dilectus. extra de Sponſal. 3 p. q. c 8. art. 12.